

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 28 kwietnia 2022 r.

RPS-I.431.2.2022

Pani
Renata Szafrńska
Wójt Gminy Wodzierady

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615) oraz art. 31 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 887 ze zm.) w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzieradach, adres: Wodzierady 24, 98-105 Wodzierady (zwanego dalej GOPS-em lub Ośrodkiem), dokonano kontroli w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ww. ustaw. Ocenie podlegał stopień wywiązywania się przez Wójta Gminy Wodzierady z wykonywania ww. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczący: terminowości i prawidłowości przyznawania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 01.01.2021 roku do 31.12.2021 roku.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzieradach przeprowadzone zostały w dniach 28 i 29 marca 2022 roku przez 2-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w składzie:

- Klaudyna Lekler-Lipińska - Starszy Specjalista w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów) na podstawie upoważnienia Nr 8/2022 r.

- Małgorzata Krawczyńska – Główny Specjalista w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia Nr 9/2022 r .

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej. Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzieradach pod poz. 1/2022.

I. Uregulowania prawne i ocena prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie której Wójt Gminy Wodzierady – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzieradach, realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W kontrolowanym okresie funkcję Wójta Gminy Wodzierady pełniła Pani Renata Szafrąńska. W toku postępowania kontrolnego ustalono, że Wójt Gminy powierzył realizację zadań wynikających z ww. ustaw Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzieradach. W okresie kontrolowanym obowiązki kierownika jednostki kontrolowanej pełniła Pani Ewa Poddębska.

W Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzieradach, przyjętym Uchwałą Nr XIV/138/2012 Rady Gminy Wodzierady z dnia 11 kwietnia 2012 roku, dokonano niezbędnych zmian i wymieniono katalog ustaw, które stanowią podstawę działania Ośrodka.

W Statucie w § 6 i 7 wskazano ustawy w oparciu o które realizowane są zadania zlecone z zakresu administracji rządowej tj. ustawę z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych oraz ustawę z 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wewnętrzną strukturę organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzieradach określa Regulamin Organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Nr 8/2017 Kierownika Ośrodka z dnia 31 sierpnia 2017 r. Regulamin wyodrębnia w § 12 zadania pracownika zatrudnionego na stanowisku do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Kontrolujący ustalili, że Kierownik Ośrodka określił w zakresach czynności prawa i obowiązki pracowników realizujących kontrolowane zadanie. Ponadto kontrolujący ustalili, że Kierownik Ośrodka oraz pracownik realizujący kontrolowane zadanie posiadają niezbędne upoważnienia wydane przez Wójta Gminy Wodzierady do realizacji zadań wynikających z ww. ustaw.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzieradach zawarł umowę licencyjną na 2021 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR) oraz Funduszu Alimentacyjnego (FA) na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Skontrolowane rozwiązania organizacyjne podmiotu realizującego zadanie w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego nie naruszają treści art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych – zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.).

Ośrodek prowadzi papierowy rejestr złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz rejestr wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolujący zweryfikowali dane zawarte w rejestrach papierowych. W rejestrze złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 roku zarejestrowano ogółem 186 wniosków. W tym 169 wniosków dotyczących świadczeń rodzinnych i 17 wniosków dotyczących funduszu alimentacyjnego.

Ośrodek w prowadzonym rejestrze wydanych decyzji w sprawie o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego zarejestrował w 2021 r. ogółem 222 decyzje administracyjne.

Kontrolujący ustalili, że wszystkie wnioski poddane kontroli były każdorazowo opatrzone pieczęcią i datą wpływu wniosku do Ośrodka. Każdy wniosek zawiera numer i datę wpływu wniosku, który jest tożsamy z numerem w rejestrze papierowym Ośrodka.

Skontrolowane wnioski w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeniach z funduszu alimentacyjnego każdorazowo były weryfikowane z danymi Centralnej Bazy Beneficjentów (w ramach Emp@tj).

Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numery PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeniach z funduszu alimentacyjnego.

Dane dotyczące przyznania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności weryfikowane były w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN).

Kontroli zostało poddanych 15 decyzji administracyjnych wybranych w zakresie świadczeń rodzinnych o numerach:

1. GOPS.8250/ZR/171/2021,	9. GOPS.8253/ZJ/58/2021,
2. GOPS.8127/ZP/298/2005,	10. GOPS.8250/ZR/58/2021,
3. GOPS.8250/ZR/136/2021,	11. GOPS.8250/ZR/88/2021,
4. GOPS.8250/ZR/135/2021	12. GOPS.8250/ZR/0/202/2021,
5. GOPS.8250/ZR/139/2021,	13. GOPS.8250/ZR/190/2021,
6. GOPS.8251/ZP/52/2021,	14. GOPS.8250/ZR/191/2021,
7. GOPS.8250/ZJ/0/47/2021,	15. GOPS.8251/ZP/215/2021.
8. GOPS.8250/ZR/0/186/2021,	

Kontroli zostało poddanych 6 spraw dotyczących przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego o numerach decyzji:

1. GOPS.8320/FA/113/2021,
2. GOPS.8320/FA/116/2021,
3. GOPS.8320/FA/111/2021,
4. GOPS.8320/FA/110/2021,
5. GOPS.8320/FA/182/2021,
6. GOPS.8320/FA/114/2021.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń ustalono, że wnioski te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego oraz ustawie o świadczeniach rodzinnych i ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W poddanych do kontroli sprawach nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie przyznania i terminowości wypłat świadczeń.

W wyniku analizy skontrolowanych spraw z zakresu funduszu alimentacyjnego we wszystkich stwierdzono **nieprawidłowości** w zakresie braku oświadczenia wnioskodawcy

o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny (§ 2 pkt. 8 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego – Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).

Fakt poprawnie wyliczonych dochodów wnioskodawców w skontrolowanych postępowaniach nie zwalniał pracowników GOPS w Wodzieradach z obowiązku stosowania we wnioskach wszystkich załączników i oświadczeń zawartych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Dokonano kontroli prawidłowości prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych - zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.).

Podczas kontroli 5 spraw dotyczących prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych ustalono, że w stosunku do osób zobowiązanych do alimentacji podejmowano działania wskazane w rozdziale 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, mające na celu m.in. aktywizację zawodową dłużników alimentacyjnych, jak i zwiększenie skuteczności działań prowadzonych przez komornika sądowego.

Kontrolujący nie wnieśli zastrzeżeń do prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzieradach.

III. Kontrolowanie poprawności danych przekazywanych w sprawozdania rzeczowo finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również z realizacji w województwie łódzkim zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kontrolujący zweryfikowali rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach

rodziny oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za rok 2021 w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego.

Kontroli poddano liczbę wykazanych w CAS, 169 wniosków dotyczących świadczeń rodzinnych złożonych do organu w poszczególnych miesiącach tj. od stycznia do grudnia 2021 roku. Ilość wniosków wykazanych w systemie dziedzinowym oraz w CAS są zgodne.

Ponadto, skontrolowano dane dotyczące wypłaconych świadczeń rodzinnych w I miesiącu III kwartału 2021 r. Wykazana w CAS liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 42726,54 zł. Wykazana kwota jest tożsama z raportem karty wypłaty świadczeń rodzinnych i systemem dziedzinowym.

Skontrolowano dane dotyczące wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kolejnych miesiącach III kwartału 2021 r. Wykazana w CAS liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach kwartału jest tożsama z raportem „zestawienia realizacji świadczeń” wygenerowanym w systemie dziedzinowym.

Kontrolujący nie wnieśli zastrzeżeń do zweryfikowanych sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego. Ośrodek przekazał dane statystyczne, które były zgodne z raportami z systemu dziedzinowego.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2021 r. Wójt Gminy Wodzierady, otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację kontrolowanego zadania z zakresu ustaw, w wysokości 1.255.666 zł. Z otrzymanej dotacji wydatkowano kwotę 1.222.678,59 zł, z tego na obsługę świadczeń rodzinnych 1.188.283,28 zł. Koszty obsługi zadania to kwota 34.395,31 zł, którą przeznaczono na bieżącą realizację powierzonego zadania.

Z otrzymanej dotacji na realizację zadania dotyczącego świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wykorzystano kwotę 48.719,00 zł, z tego na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano 47.300,00 zł, a na koszty obsługi w ramach zadania wydatkowano 1.419,00 zł.

Ośrodek zakupił również licencję do obsługi programu dziedzinowego. Do budżetu państwa zwrócono niewykorzystane środki finansowe w wysokości 32.987,41 zł (zweryfikowano z danymi otrzymanymi z Oddziału Planowania i Analiz Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi).

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku świadczenia rodzinne przyznano 259 decyzjami administracyjnymi. W okresie kontrolowanym fundusz alimentacyjny wypłacono 10 rodzinom, wydano 12 decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ponieważ w dwóch rodzinach pozostawały osoby pełnoletnie składające wnioski same na siebie.

W okresie kontrolowanym Ośrodek przekazał do Wojewody Łódzkiego jeden wniosek o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, w celu ustalenia czy zachodzi koordynacja świadczeń rodzinnych. Na dzień 31 grudnia 2021 roku sprawa nie została rozstrzygnięta.

Pracownicy Ośrodka realizujący zadania zlecone z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2021 roku nie brali udziału w szkoleniach stacjonarnych z uwagi na obowiązujące zasady bezpieczeństwa w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. Pracownicy Ośrodka na bieżąco udzielali wnioskodawcom informacji na temat zasad ubiegania się o świadczenia. Dodatkową funkcję informacyjną stanowiła strona internetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzieradach, gdzie świadczeniobiorcy mogli uzyskać niezbędne informacje dotyczące zasad i sposobu ubiegania się o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ponadto, informacje dla mieszkańców dotyczące realizowanego zadania były umieszczane na tablicy ogłoszeń w budynku GOPS-u. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzieradach nie realizowano wypłat w formie rzeczowej w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. W okresie kontrolowanym do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzieradach nie wpłynęła żadna skarga dotycząca świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W wyniku przeprowadzonej analizy spraw ustalono, że wykorzystano zasoby kadrowe i finansowe w celu realizacji kontrolowanego zadania. W związku z powyższym należy uznać, że zadanie zostało skutecznie zrealizowane.

Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli odpowiada pracownik prowadzący postępowania z zakresu objętego kontrolą oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzieradach, który nadzoruje pracę.

Reasumując, wykonanie przez Wójta Gminy Wodzierady **zadań w zakresie świadczeń rodzinnych ocenia się pozytywnie.**

Wykonanie **zadań w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami**, natomiast **prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ocenia się pozytywnie.**

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami **zalecam**:
W oparciu o obowiązujące przepisy, przestrzegać przyjmowania do wniosku o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, oświadczenia wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1467).

Informacje w powyższym zakresie należy przekazać w terminie **30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź).

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny
i Polityki Społecznej**